

ROBERT VAN GULIK

ČERVENÝ PAVILÓN

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Miletičova 23, 821 09 Bratislava 2
E-mail: info@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Ingrid Skalická
Tlač Kasico, a. s., Bratislava

Z anglického originálu Robert van Gulik: The Red Pavillion,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Heinemann, London 1969,
preložila Jarmila Samcová.

Copyright © 1969 by Robert van Gulik
Translation © Jarmila Samcová – dedička 1979, 2018
Cover Design © Emil Křížka 2018
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2018

ISBN 978-80-220-2026-8

OSOBY

Hlavné postavy

TI ŽEN-ŤIE: sudca okresu Pu-jang v provincii Ťiang-su; v tomto príbehu navštevuje Rajský ostrov, zábavné stredisko v susednom okrese Čchin-chua

MA ŽUNG: jeden z jeho pobočníkov, ktorý ho na tejto ceste sprevádza

LUO KUAN-ČUNG: sudca okresu Čchin-chua

Postavy súvisiace s Prípadosm bezcitnej kurtizány

JESENNÝ MESIAC: slávna kurtizána, Kráľovná kvetov Rajského ostrova

STRIEBORNÁ VÍLA: kurtizána druhého stupňa

ŤIA JÜ-PUO: študent a básnik

Postavy súvisiace s Prípadosm zalúbeného akademika

LI LIEN: mladý učenec a hodnostár, novovymenovaný člen Cisárskej akadémie

LI WEJ-ŤING: jeho otec, cisársky cenzor na dôchodku

FENG TAJ: správca Rajského ostrova, majiteľ herní a nevestincov

NEFRITOVÝ PRSTEŇ: jeho dcéra

Postavy súvisiace s Prípadosm nešťastných milencov

TAO PAN-TE: majiteľ reštaurácií a vínnych pivníc na Rajskom ostrove

TAO KUANG: jeho otec, ktorý zomrel pred tridsiatimi rokmi

WEN JUAN: majiteľ obchodu so starožitnosťami a spomienkovými predmetmi na Rajskom ostrove

SLEČNA LINGOVÁ: slepá kurtizána, ktorá si zarába na živobytie vyučovaním hudby

Iní

KRAB: } osobní strážcovia správcu Fenga
RAK: }

1

„Sviatky mŕtvych sa ešte neskončili, pane, a to je náš naj-
„S rušnejší letný mesiac,“ povedal zavalitý hostinský. Na-
to zopakoval: „Je mi ľúto, pane.“

S úprimnou ľútosťou pozrel na vysokého bradatého pána, ktorý stál pred jeho stolom. Hoci mal cestujúci na sebe jednoduchý hnedý odev a na čiernej čiapke nebolo nijaké označenie hodnosti, jeho autoritatívny výzor prezrádzal vysokého úradníka. Od takého hosťa už možno žiadať za prenocovanie peknú sumu.

Bradáčovi preletel po ospanlivej tvári zlostný záblesk. Utierajúc si pot z čela, povedal valibukovi, ktorý ho sprevádzal:

„Na Sviatky mŕtvych som zabudol! Tie oltáre pri ceste mi to mohli pripomenúť. Nuž, toto je už tretí hostinec, v ktorom hľadáme nocľah; lepšie bude, keď sa vzdáme a ešte dnes večer pôjdeme do Čchin-chua. Kedy ta asi dorazíme?“

Jeho spoločník pokrčil širokými plecami:

„Ťažko povedať, pane. Túto severnú časť okresu dobre nepoznám a tma nám cestu neuľahčí. Navyše sa budeme musieť prelaviť cez dve či tri rieky. Možno sa ta dosta-

neme okolo polnoci – totiž ak budeme mať pri prevozoch šťastie.“

Starý úradník, ktorý naprával sviečku na stole, zachytil hostinského pohľad a ozval sa vysokým, piskľavým hlasom:

„A nemohli by ste tomu pánovi prenajať Červený pavilón?“

Hostinský si pošúchal okrúhlu bradu a pochybovačne povedal:

„Samozrejme, sú to krásne izby. Obrátené na západ, po celé leto chladné. Lenže tam nevetrali, ako sa patrí, a...“

„Ak sú voľné, beriem ich!“ prerušil ho náhlivo bradáč. „Už od skorého rána sme na nohách.“ Obrátil sa k svojmu spoločníkovi: „Choď po sedlové vaky a odovzdaj kone koniarovi!“

„Ste u nás vítaný, pane,“ poznamenal hostinský, „ale pokladám si za povinnosť informovať vás, že...“

„Rád čosi priplatím!“ prerušil ho znova ten druhý. „Dajte mi knihu hostí!“

Hostinský otvoril hrubú knihu na strane označenej „28. deň 7. mesiaca“ a potisol ju k nemu. Host namočil štetec do kalamára a smelými ťahmi napísal: „Ti Žen-ťie, sudca okresu Pu-jang, na ceste zo sídelného mesta do svojho pôsobiska. Sprevádza ho pobočník menom Ma Žung.“ Keď sudca odkladal registračnú knihu, padol mu do oka názov hostinca: U večnej blaženosti.

„Aká česť, hostiť sudcu z nášho susedného okresu!“ zvolal hostinský líškavo. Ale keď hľadel za ich vzdafujúcimi sa chrbtami, zamrmľal: „Aké hlúpe! Ten chlap je známy všadebol. Dúfam, že nezistí...“ Znepokojene potriasol hlavou.

Starý úradník odviezol sudcu Tiho cez vstupnú sieň na ústredné nádvorie lemované dvoma rozľahlými poschodovými budovami. Spoza osvetlených papierových oblokov sa ozýval hlasný hovor a výbuchy smiechu. „Všetko je obsadené do poslednej izbičky!“ zamrmľal sivobradý, keď viedol sudcu veľkou zdobenou bránou na konci nádvoría.

Ocitli sa v čarovnej záhrade ohradenej múrom. Mesačný svit dopadal na umne usporiadané kvitnúce kríčky a tichú hladinu nádrže so zlatými rybkami. Sudca Ti si dlhým rukávom zotrel pot z tváre; ešte aj tu vonku bolo dusno a horúco. Z domu napravo sa ozýval hurhaj: spev, smiech a brnkanie na strunové nástroje.

„Začínajú tu skoro,“ poznamenal.

„Na Rajskom ostrove nepočuť hudbu iba ráno, pane!“ vyhlásil starec pyšne. „Všetky reštaurácie sa otvárajú krátko pred poludním. Preto sa neskoré desiate miešajú so včasnými obedmi a neskoré obedy so včasnými večerami a nasledujúce ráno sa všade podávajú raňajky. Uvidíte, že na Rajskom ostrove sa žije rušne, pane. Veľmi rušne!“

„Dúfam, že v mojich izbách to nespozorujem. Mám za sebou namáhavú celodennú cestu v sedle a zajtra ráno v nej musím pokračovať. Chcem si ísť zavčas uľahnúť. Je pavilón tichý?“

„Celkom iste, pane, je naozaj veľmi tichý!“ zamrmľal sivo-bradý. Vykročil rýchlejšie a viedol sudcu do dlhej šerej chodby. Na konci boli vysoké dvere.

Starý úradník nadvihol lampión. Svetlo dopadlo na krídla dverí so zložitou drevorezbou, márnотratne zdobené zlatým lakom.

Zaprel sa do ťažkých krídel a otvoril ich:

„Pavilón stojí hneď za hostincom, pane. Je z neho krásny výhľad do parku. A je tu veľmi ticho.“

Ukázal sudcovi malú predizbu, z ktorej viedli na obe strany dvere. Odtiahol záves na tých napravo a vošiel pred sudcom do priestrannej izby. Kráčaľ rovno k stolu naprostriedku a zažal sviece v dvoch strieborných svietnikoch, ktoré na ňom stáli, nato otvoril dvere a oblok na zadnej stene.

Sudca Ti si všimol, že vzduch je tam dosť potuchnutý, ale izba vyzerala celkom pohodlne. Stôl a štyri stoličky s vysokými operadlami boli z vyrezávaného, hladko vylešteného

santalového dreva prírodnej farby. Ležadlo pri stene na-pravo bolo takisto zo santalu, rovnako ako elegantný toalet-ný stolík oproti – všetko cenné starožitnosti. Steny zdobili skvelé maľby na zvitkoch s motívmi vtákov a kvetov. Sud-ca videl, že zadné dvere sa otvárajú na širokú verandu, chránenú zo všetkých troch strán hustými strapcami visté-rií, splývajúcich z bambusovej mriežky nad ňou. Pred pa-vilónom sa ťahali v rade husté vysoké kríky a za nimi sa rozprestieral rozľahlý park osvetlený lampionmi rozveša-nými pomedzi stromy, ktoré zdobili girlandy z farbistého hodvábu. Obďaleč stála jednoposchodová budova napoly ukrytá za zeleným lístím. Okrem tlmenej hudby, ktorá odtiaľ doliehala, bolo v pavilóne naozaj ticho.

„Toto je salón, pane,“ povedal sivobrady úslužne. „Spál-ňa je na druhej strane.“

Odviedol sudcu späť do predizby a špeciálnym kľúčom odomkol pevné dvere vľavo.

„Prečo je tu taká zložitá zámka?“ spýtal sa sudca Ti. „Vnútri domu človek zriedka vidí zámky. Bojíte sa zlodejov?“

Starec sa potmehúdsy usmial.

„Tunajší hostia majú radi, ehm... súkromie, pane.“ Zachichotal sa a rýchlo pokračoval: „Tú zámku nedávno vylomili, ale nahradili ju inou, toho istého typu, ktorá sa dá zamykať znútra i zvonku.“

Vysvitlo, že aj spálňa je prepychovo zariadená. Vľavo stála obrovská posteľ s baldachýnom, pred ňou stolík a stoličky a v kúte oproti stojan s umývadlom a toaletným stolíkom, všetko z vyrezávaného dreva a nalakované na jasnočerveno. Závesy na posteli boli z ťažkého červeného brokátu a dlážku pokrýval hrubý červený koberec. Keď recepcný úradník otvoril okenice jediného obloka v zadnej stene, sudca znovu uvidel cez ťažké železné mreže park za hostincom.

„Tento pavilón sa iste volá Červený preto, lebo spálňa je zariadená v tejto farbe, však?“

„Isteže, pane. Stojí už osemdesiat rokov. Vlastne odvtedy, ako postavili hostinec. Pošlem sem slúžku s čajom. Bude vaša ctihodnosť večerať vonku?“

„Nie. Dám si priniešť večernú ryžu sem.“

Keď sa vrátili do salóna, vošiel ta Ma Žung s dvoma veľkými sedlovými vakmi. Sivobradý sa nečujne vytratil vďaka plsteným papučiam. Ma Žung otvoril vaky a začal vykladať odevy sudcu Tiho na ležadlo. Mal širokú, hladko vyholenú tvár s výraznými čelustami a krátke fúziky. Kedysi bol zbojníkom, ale pred niekoľkými rokmi sa polepšil a vstúpil do služieb sudcu Tiho. Ako vynikajúci boxer a zápasník bol sudcovi veľmi užitočný pri zatýkaní nebezpečných zločincov a vykonávaní iných riskantných úloh.

„Môžeš spať tu na ležadle,“ povedal mu sudca. „Je to iba na jednu noc a nebudeš si musieť zháňať nocľah niekde vonku.“

„Och, ja si už len nejaké miestečko nájdem!“ ľahkomyseľne odvetil pobočník.

„Len aby si neminul všetky peniaze na víno a ženy!“ poznamenal sudca Ti sucho. „Rajský ostrov zvädza na hazardné hry a pletky so ženskými. Vedia tu ľudí oškľbať dohola!“

„Mňa veru neoškľbú!“ vyhlásil Ma Žung s úškrnom. „A prečo to tu vlastne nazývajú ostrovom?“

„Pravdaže preto, lebo sme obkolesení vodou. Ale neodbočujme! Spomeň si, ako sa volá tunajší hlavný most, Ma Žung, ten kamenný oblúk, ktorý sme videli, keď sme sem prichádzali. Volá sa Most premeny duší, lebo horúčkovité ovzdušie Rajského ostrova premení každého, kto sem príde, na bezstarostného márnotrátника! A ty máš čo míňať! Či si nezdedil po strýkovi v sídelnom meste celé dva zlaté prúty?“

„Áno! Ale toho zlata sa nedotknem, pane. Na starosť si kúpim v rodnej dedine malý domček a čln. No mám aj dva strieborniaky, s tými skúsím šťastie!“

„Tak hľad', aby si tu ráno pred raňajkami bol. Ak vyrazíme zavčasu, severnú časť okresu Čchin-chua zvládneme zhruba za štyri hodiny a do mesta prídeme napoludnie. Tam musím zájsť na zdvorilostnú návštevu k svojmu starému priateľovi sudcovi Luovi. Nemôžem prejsť cez tento okres a nenavštíviť ho. Potom pôjdeme domov, do Pu-jangu.“

Verný pobočník sa uklonil a zaželel sudcovi dobrú noc. Keď prechádzal popri mladej, pôvabnej slúžke, ktorá prinášala táčnu s čajom, významne na ňu žmurkol.

„Vypijem si čaj vonku na verande,“ povedal slúžke sudca Ti. „Môžeš mi podať aj večernú ryžu, len čo bude hotová.“

Keď slúžka zmizla, vyšiel na verandu. Uvelebil sa, aký bol dlhý, v bambusovom kresle, ktoré stálo pri okrúhlom stolíku. Vystrel si zmeravené nohy a uchlipkával horúci čaj. S uspokojením konštatoval, že jeho dvojtyždenný pobyt v sídelnom meste prebehol hladko. Pozvali ho pred Najvyšší súd, aby ich bližšie informoval o prípade súvisiacom s budhistickým chrámom v okrese Pu-jang, ktorý vyriešil minulý rok. Teraz už dychtil po návrate na svoj post. Škoda, že ho záplavy prinútili odbočiť a cestovať cez okres Čchin-chua, ale koniec koncov zdrží sa iba o jeden deň. Hoci ho frivolná atmosféra Rajského ostrova odpudzovala, mal šťastie, že dostal tiché izby v takom prvotriednom hostinci. Teraz sa rýchlo okúpe, zje ryžu a v noci si dobre odýchne.

Keď sa chcel oprieť v kresle, zrazu zmeravel. Zreteľne pocítil, že ho ktosi pozoruje. Obrátil sa v kresle a rýchlo preletel pohľadom salón za sebou. Nebolo tam nikoho. Vstal a prešiel k zamrežovanému obloku Červenej komnaty. Pozrel dnu, ale spáľňa bola prázdna. Prikročil k zábradliu a preskúmal husté krovie, čo rástlo pozdĺž vyvýšenej verandy. Medzi tmavými tieňmi nezbadal nijaký pohyb. Uvedomil si však nepríjemný pach, akoby hnijúceho lístia. Znovu si sadol. Iste mu iba zapracovala predstavivosť.

Pritiahol si kreslo bližšie k zábradliu a zahľadel sa do par-

ku, kde veľmi príjemne pôsobili farebné svetlá medzi lístím. Predchádzajúci pocit pohody a uvoľnenosti sa však už nevrátil. Nehybné horúce ovzdušie pôsobilo stiesňujúco, prázdny park akoby zrazu vydychoval hrozivú, nepriateľskú atmosféru. Suchot medzi lístím vistérie po jeho pravici spôsobil, že sa prudko obzrel. Na konci verandy nejasne zbadal stáť akési dievča, napoly ukryté za nízko visiacimi strapcami belasých kvetov. Vydýchol si, obrátil zrak do parku a povedal:

„Polož táčnu s večerou na stolík, dobre?“

Ako odpoveď zaznel tichý smiech. Prekvapene sa znovu obzrel. Nebola to slúžka, ktorú očakával, ale vysoká mladá žena oblečená v dlhom šate z bieleho tylu. Ligotavé vlasy mala voľne rozpustené. Ospravedlnil sa:

„Prepáčte, myslel som si, že je to slúžka.“

„Ten omyl pre mňa nie je veľmi lichotivý,“ povedala neznáma príjemným, pestovaným hlasom. Zohla sa a vyšla spod vistérie. Až teraz si všimol bránku v zábradlí za ňou; pravdepodobne uzatvárala schodište, vedúce dolu k chodníku, čo sa ťahal popri hostinci.

Keď žena podišla bližšie, sudcu ohromila jej pozoruhodná krása. Mala veľmi príťažlivú oválnu tvár s jemne formovaným nosom a velikánskymi výraznými očami. Vlhký tyl jej lipol k nahému telu a odhaľoval jeho zamatovú belosť a zmyselné krivky so zreteľnosťou, ktorá privádzala do rozpakov. Oprela sa chrbtom o zábradlie a, pohojdávajúc kazetou na toaletné potreby, premerala si sudcu bezočivým pohľadom od hlavy po päty.

„Aj vy ste sa dopustili omylu,“ zamrmľal sudca Ti namrzene. „Toto sú zhodou okolností súkromné izby, viete?“

„Súkromné izby? Pre mňa nič také na ostrove nejestvuje, vážený pane!“

„Kto ste?“

„Som Kráľovná kvetov Rajského ostrova.“

„Rozumiem,“ povedal sudca pomaly, prihládzajúc si bra-

du. Aká trápna situácia, pomyslel si. Vedel, že v známych strediskách rozkoší výbor zložený z najvýznamnejších osobností každoročne volí najkrajšiu a najvzdelanejšiu kurtizánu za Kráľovnú kvetov. Takáto žena zaujíma vysoké postavenie v elegantnej spoločnosti, je uznávanou vládkyňou módy a diktuje tón vo frivolnom svete „kvetov a vrb“. Pousiluje sa zbaviť tejto nedostatočne oblečenej ženy tak, aby ju pritom neurazil. Zdvorilo sa spýtal:

„Akej šťastnej okolnosti vďaka za túto neočakávanú česť?“

„Iba náhode. Vracala som sa z veľkého kúpeľného domu na druhej strane parku. Vystúpila som sem, lebo si cez verandu popri hostinci krátim cestu k svojmu pavilónu za tými borovicami vľavo. Myslela som, že pavilón je prázdny.“

Sudca na ňu ostro pozrel. „Mal som dojem, že ma už nejaký čas pozorujete,“ povedal.

„Nemám vo zvyku pozorovať ľudí. Oni pozorujú mňa,“ odvrkla pyšne, ale predsa akoby ju čosi náhle znepokojilo. Vrhla rýchly pohľad do otvorených dverí obývacej izby a zamračene sa spýtala: „Ako ste prišli na ten nezmysel, že za vami sledím?“

„Mal som hmľistý pocit, že ma ktosi pozoruje.“

Pritiahla si tylové rúcho bližšie k štíhlemu telu; pod ním nemala nič. „To je čudné. Keď som sem prichádzala, mala som ten istý pocit.“

Jasne, zvonivo sa rozosmiala. Vzápätí však zmĺkla a zbledla. Sudca rýchlo obrátil hlavu. Aj on začul čudný pridusený chechot, ktorý sa miešal do jej smiechu. Akoby prichádzal spoza zamrežovaného obloka spálne. Preglgla a napäto sa spýtala:

„Kto je to tam v Červenej komnate?“

„Nie je tam nik.“

Rýchlo prebehla pohľadom zľava doprava, obrátila sa a zadívala na poschodovú budovu v parku. Hudba zmĺkla a teraz sa stade ozýval šum potlesku, po ktorom nasledoval

výbuch smiechu. Aby sudca Ti prerušil tiesnivé ticho, ne-dbanlivo poznamenal:

„Zdá sa, že sa tu ľudia dobre zabávajú.“

„To je záhradná reštaurácia. Dolu podávajú skvelé jedlá, poschodie je určené na... dôvernejšie zábavky.“

„Pravdaže! Nuž, teší ma, že mi šťastná náhoda umožnila stretnúť sa s najkrajšou ženou Rajského ostrova. Teraz tým väčšmi ľutujem, že som dnes večer zaneprázdnený a zajtra skoro ráno musím pokračovať v ceste. Už nebudem mať možnosť stretnúť sa s vami.“

Nepohla sa na odchod. Položila toaletnú kazetu na dlážku, dala si ruky za hlavu a zaklonila sa, vystaviac na obdiv pevné ňadrá s napätými bradavkami, štíhly driek a okrúhle stehná. Nemohol nezbadať, že má celé telo starostlivo zba-vené chĺpkov, ako bývalo zvykom medzi kurtizánami. Keď rýchlo odvrátil pohľad, povedala pokojne:

„Už zo mňa sotva možno uvidieť viac ako teraz, však?“ Chvíľočku vychutnávala rozpačité ticho, nato nechala ruky klesnúť a samoľúbo pokračovala: „Nijako osobitne sa ne-ponáhľam. Dnes usporadúvajú na moju počesť večeru. Má po mňa prísť istý oddaný čiteľ. Nech čaká. Povedzte mi niečo o sebe! S tou svojou dlhou bradou vyzeráte dosť veleb-ne. Tuším ste nejaký hodnostár zo sídelného mesta alebo niečo podobné.“

„Ach nie, zastávam iba úrad miestneho významu. V nija-kom prípade nie som hoden, aby ma rátali medzi vašich vý-znamných obdivovateľov.“ A vstávajúc dodal: „Teraz sa musím ísť pripraviť do spoločnosti. Neopovažujem sa vás dlhšie zdržovať, bezpochyby už túžite vrátiť sa domov a uro-biť si toaletu.“

Plné pery jej skrivil výsmešný úsmev.

„Nehrajte sa na netýkavku! Zbadala som pred chvíľou váš pohľad, nemá význam predstierať, že netúžite vlastniť, čo ste videli!“

„Ak ide o takého bezvýznamného človeka, ako som ja,“

poznamenal sudca odmerane, „takáto túžba by bola čírou opovážlivosťou.“

Zamračila sa. Až teraz si všimol kruté črty pri jej ústach.

„Naozaj by to bola opovážlivosť!“ odsekla. „Spočiatku som si myslela, že sa mi páči vaša ľahostajnosť, ale teraz sa už nedám oklamať. Koniec koncov, vôbec ma nezaujímate.“

„To ma mrzí.“

Líca jej očerveneli zlostným rumencom. Odstúpila od zábradlia, zdvihla toaletnú kazetu a vyštekla:

„Taký drobný úradníček, a opováži sa mi vysmievat! Dovoľte, aby som vám povedala, že pred tromi dňami sa pre mňa zabil istý slávny mladý učenec zo sídelného mesta!“

„Nezdá sa, že by ste za ním trúchlili!“

„Keby som mala trúchliť za všetkými tými bláznami, ktorí sa pre mňa dostali do ťažkostí,“ vyhlásila jedovato, „musela by som nosiť smútok až do konca života!“

„Radšej nerozprávajte ľahkovážne o smrti a trúhlení,“ vystríhal ju sudca Ti. „Sviatky mŕtvych sa ešte neskončili. Brány onoho sveta sú ešte vždy otvorené a duše nebohých sú medzi nami.“

Hudba v parku na chvíľočku zmĺkla. V tej chvíli znovu začuli pridusený chechot, tentoraz veľmi tichučký. Zdalo sa, že sa ozýva z krovia pod verandou. Kráľovná kvetov skrivila tvár a vybuchla:

„Už mám po krk tohto strašného miesta! Vďaka nebesám odtiaľto čoskoro navždy odídem. Istý významný činiteľ, bohatý básnik, ma vykúpi. Stanem sa sudcovou ženou. Čo vy na to?“

„Iba toľko, že vám gratulujem. A jemu tiež.“

Zľahka sa uklonila, očividne trocha obmäknená. Keď sa obracala na odchod, prehodila:

„Ten chlapík má naozaj šťastie! Ale o jeho manželkách by som to nepovedala. Zakrátko ich vyženie z domu! Nie som zvyknutá deliť sa o mužovu priazeň s niekým iným!“

Prešla na druhý koniec verandy, hojdajúc peknými bokmi, odtisla strapce vistérie a zmizla; zrejme aj stade viedli

schody dolu. Zanechala za sebou len závan drahého par-
fumu.

Vôňu však nečakane potlačil odporný zápach hniloby, ší-
riaci sa z krovia pred verandou. Sudca vyzrel ponad zá-
bradlie a vzápätí prekvapene ustúpil.

Medzi kríkmi stála desivá postava: malomocný žobrák,
ktorého vycivené telo zakrývali špinavé handry. Ľavú polo-
vicu spuchnutej tváre tvorila jediná mokvajúca rana, oko
celkom zmizlo. Druhé zlomyseľne civelo na sudcu. Spod
handár sa vynorila znetvorená ruka. Z prstov zostalo iba zo-
pár kýptikov.

Sudca Ti náhlivo našmátral v rukáve povrázok medená-
kov. Títo nešťastníci sa udržiavajú pri zúfalom živote žobraním.
Ale práve v tej chvíli sa belasé pery malomocného skrivili
v opovrživom úsmeve. Čosi zamrmľal, obrátil sa a zmizol
medzi stromami.

2

Sudcu Tiho nevdojak striaslo. Vložil si medenáky späť do rukáva. Prechod od pohľadu na kurtizáninu dokonalú krásu k odpornému zjavu úbohej ľudskej trosky bol priveľmi nečakaný.

„Nesiem dobré správy, pane!“ ozval sa mu za chrbtom bodrý hlas.

Keď sa sudca s potešeným úsmevom obrátil, Ma Žung vzrušene pokračoval:

„Sudca Luo je na ostrove! V tretej ulici odtiaľto som zazrel čatu strážnikov zoradených okolo veľkých nosidiel, ktoré vyzerali veľmi oficiálne. Spýtal som sa ich, akej vznešenej osobnosti patria, a oni odpovedali, že sudcovi. Strávil tu niekoľko dní a dnes večer sa vracia do mesta. Zaraz som sa rozbehol oznámiť to vašej ctihodnosti!“

„Skvelé! Pozdravím ho tu, a tak si usporím cestu do Čchin-chua. Vrátime sa domov o deň skôr, Ma Žung. Poponáhľajme sa, aby sme ho zastihli pred odchodom!“

Dvojica rýchlo vyšla z Červeného pavilónu a kráčala k bráne hostinca.

Preplnenú ulicu lemovali z oboch strán pestrofarebne

vysvietené reštaurácie a herne. Ma Žung si pri chôdzi horlivo obzeral balkóny.

Kde-tu postávali pri zábradliach bohato odeté mladé ženy, zhovárali sa alebo sa lenivo ovievali farebnými hodvábnymi vejármi. Bolo horúco, ľudí trápila vlhká, dusná spara.

Nasledujúca ulica už nebola až taká hlučná. Čoskoro prechádzali okolo tmavých domov, osvetlených jediným lampiónom nad bránou. Lampióny boli popísané malými znakmi: Sady šťastia, Sídlo vonnej elegancie a inými menami naznačujúcimi, že ide o domy ľúbostných stretnutí.

Sudca Ti náhlivo zabočil za roh. Pred vyberaným zájazdovým hostincom dvanásť svalnatých nosičov dvíhalo na pleciah rúčky veľkých nosidiel.

Povedľa stála čata strážnikov. Ma Žung rýchlo oslovil ich vodcu:

„Toto je sudca Ti z Pu-jangu. Ohláste jeho excelenciu svojmu pánovi!“

Vodca prikázal nosičom, aby znovu položili nosidlá. Odťahol záves na obluku a čosi zašepkal človeku, ktorý v nich sedel.

Vo dvierkach nosidiel sa zjavila zavalitá postava sudcu Lua. Bucľaté telo mal zahalené do elegantného rúcha z belasého hodvábu a čiernu zamatovú čiapku mal švihácky nasadenú nabok. Náhlivo zostúpil, uklonil sa pred sudcom Tim a zvolal:

„Aká šťastná náhoda vás privádza sem na Rajský ostrov, starší brat? Ste presne ten, koho potrebujem! Mám veľkú radosť, že sa s vami znovu stretávam!“

„Radosť ste spôsobili vy mne! Vraciam sa zo sídelného mesta späť do Pu-jangu. Mal som v úmysle cestovať zajtra do Čchin-chua, aby som vám vyjadril úctu a poďakoval sa za vašu láskavú vľáňajú pohostinnosť.“

„To nestojí za reč!“ zvolal Luo. Široký úsmev mu pokryl

okružlu tvár s končistými fúzmi a krátkym chumáčikom briadky vejárikmi vrások. „Pre môj okres bolo čťou, že dve mladé dámy, ktoré som vám zveril, pomohli odhaliť lotrovských mníchov. Nebesá, Ti, o prípade budhistického chrámu sa hovorilo po celej provincii!“

„Vari až priveľa!“ uškrnul sa sudca Ti. „Budhistickej klike sa podarilo dosiahnuť, aby ma Najvyšší súd predvolal do sídelného mesta na revíziu toho prípadu. Položili mi množstvo otázok, ale napokon vyhlásili, že sú spokojní. Poďme dnu, porozprávam vám o všetkom pri šálke čaju.“

Luo k nemu rýchlo prikročil. Dotkol sa buclatou rukou sudcovho lakťa a ticho, dôverne povedal:

„Nemôžem, starší brat! Musím sa okamžite vrátiť do mesta v jednej veľmi naliehavej záležitosti. Počujte, Ti, musíte mi pomôcť! Strávil som tu dva dni vyšetrovaním istej samovraždy. Veľmi jednoduchý prípad, ibaže zhodou okolností ten chlapík práve získal prvé miesto v palácových skúškach a vymenovali ho za člena Cisárskej akadémie. Cestou domov sa tu zastavil a zaplietol sa s akousi ženou – zvyčajná historka. Volal sa Li a bol to syn starého doktora Liho, toho chýrneho cenzora. Nedostal som sa ešte k spísaniu všetkých úradných listín. Urobte mi tú láskavosť, Ti. Zostaňte ešte jeden deň a doriešte tú záležitosť namiesto mňa, dobre? Ide o bežnú rutinu, ale ja už naozaj musím odísť.“

Sudca Ti nemal veľkú chuť zastúpiť svojho kolegu na mieste, ktoré vôbec nepoznal, ale jeho žiadosť nemohol odmietnuť.

„Prirodzene, urobím všetko, čo bude v mojich silách, aby som vám pomohol, Luo.“

„Skvelé! Tak potom sa s vami rozlúčim!“

„Ešte chvíľočku!“ zvolal sudca Ti náhlivo. „Nemám tu nijakú právomoc, musíte ma vymenovať za prísediaceho súdneho tribunálu okresu Čchin-chua.“

„Menujem vás priamo tu na mieste!“ vyhlásil sudca Luo vznešene a obrátil sa k svojim nosidlám.

„Budete to musieť urobiť písomne, priateľ môj,“ pripomenul sudca Ti s miernym úsmevom. „Taký je predpis!“

„Nebesá, ďalší odklad!“ zvolal sudca Luo netrpezlivo. Rýchlo sa poobzeral po ulici a zatiahol Tiho do vstupnej siene hostinca. Pri stolíku schmatol hárok papiera a štetec.

Zrazu sa zarazil a znepokojene zamrmľal:

„Nebesá, ako znie tá úradná formulka?“

Sudca Ti mu vzal štetec a napísal splnomocnenie. Nato vzal ďalší hárok a odpísal naň text ešte raz. „A pripojíme k tomu naše pečate a odtlačky palcov,“ dodal. „Potom sa obaja môžeme ujať svojich povinností. Vy si vezmete originál a pri najbližšej príležitosti ho odovzdáte prefektovi. Ja si ponechám kópiu.“

„Ako skvele sa vyznáte v týchto veciach!“ pochválil ho sudca Luo vďačne. „Iste spávate s Príručkou zostavovania úradných listín pod poduškou!“

Kým sudca Luo pritláčal na listiny svoju pečať, sudca Ti sa spýtal:

„Kto je poverený správou tohto ostrova?“

„Ach,“ odvetil Luo povznesene, „správcom je tu akýsi Peng Taj alebo Daj. Skvelý človek, vie absolútne o všetkom, čo sa tu robí. Viete, patria mu herne a nevestince. Povie vám všetko, čo budete potrebovať. Keď budete hotový, pošlite mi správu, kedykoľvek vám to bude vyhovovať!“ Vylviekol sudcu Tiho von a dodal: „Veľa ráz vám ďakujem, naozaj si to cením!“ Už-už sa chystal nastúpiť do nosidiel, keď uvidel jedného zo strážnikov rozsvetcovať veľký lampión s červeným nápisom Sudca okresu Čchin-chua. „Zahasiš to, ty hlupák!“ vyštekol naňho a obrátil sa k sudcovi Timu: „Viete, nechcem sa vyvyšovať. Panuj svojou dobrotou, ako vraví náš majster Konfucius. Nuž zbohom.“

Zmizol v nosidlách a nosiči si vyložili hrubé rúčky na mo-

zoľnaté plecيا. Zrazu sa záves na obloku odtiahol a Luo vyklonil okrúhlu hlavu.

„Práve som si spomenul na správcovo meno, Ti. Volá sa Feng Taj. Schopný človek, stretnete sa s ním na slávnostnej hostine.“

„Na akej hostine?“ spýtal sa sudca Ti zarazene.

„Vari som vám o tom nepovedal? Význačné osobnosti Rajského ostrova dnes usporadúvajú na moju počesť hostinu v Žeriavom hájiku. Vy tam, prirodzene, budete musieť ísť namiesto mňa. Nemôžete ich sklamať. Bude sa vám to páčiť, Ti, podávajú tam skvelé jedlá, najmä pečenú kačku. Povieť im, že sa ospravedľujem, však? Odvolajte sa na súrnu úradnú záležitosť, naliehavé štátne záujmy a tak ďalej. Sám najlepšie viete, ako to formulovať. Nezabudnite si vziať k pečenej kačke sladkú omáčku!“

Záves sa zatiahol a malý sprievod sa stratil v tme. Strážnici, ktorí bežali pred nosidlami, neudierali na gongy ani nevolali, aby sa uvoľnila cesta sudcovi, ako kázala obyčaj.

„Prečo toľké vzrušenie?“ spýtal sa Ma Žung zmätene.

„Očividne sa počas jeho neprítomnosti prihodila v Čchin-chua nejaká nepríjemnosť,“ usúdil sudca. Pomaly zvinul splnomocnenie a uložil si ho do rukáva. Ma Žung sa zrazu uškrnul a s uspokojením povedal:

„Teraz aspoň strávime dva dni na tomto veselom mieste!“

„Iba jeden,“ vyhlásil sudca Ti rozhodne. „Jeden deň som získal tým, že som sa pozdravil so sudcom Luom tu, a jeden deň venujem jeho záležitostiam – viac nie. Vráťme sa do hostinca, musím sa pred tou prekliatou hostinou preobliecť do obradného odevu!“

Po návrate do hostinca U večnej blaženosti sudca Ti oznámil správcovi, že bude večerať v Žeriavom hájiku, a objednal nosidlá, ktoré mali čakať pred bránou. Potom odišli do Červenej komnaty a Ma Žung pomohol sudcovi obliecť sa do obradného rúcha zo zeleného brokátu s okrídlenou sudcovskou čiapkou z čierneho zamatu. Sudca Ti zbadal,

že slúžka odtiahla červené závesy na posteli a do košíčka, znútra podšitého látkou, čo stál na stole, vložila čajovú kanvicu.

Sudca zahasil sviece a vyšiel z komnaty, nasledovaný Ma Žungom. Keď zamkol dvere a chystal sa uložiť si veľikánsky kľúč do rukáva, zháčil sa:

„Lepšie bude, keď ten ťažký kľúč nechám vo dverách. Nemám čo skrývať!“

Vložil kľúč späť do zámky a pobrali sa na ústredné nádvorie. Osem nosičov tu stálo pri veľkých nosidlách. Sudca Ti do nich nastúpil a naznačil Ma Žungovi, aby sa k nemu pripojil.

Kým ich niesli hlučnými ulicami, sudca mu prikazoval:

„Keď prídeme do reštaurácie a ty ma ohlásiš, pôjdeš a obídeš herne a vinárne. Nenápadne sa vypytuj na akademikovu samovraždu – ako dlho tu bol, s akými ľuďmi sa stýkal, slovom, na všetko, čo môžeš vyzvedieť. Podľa môjho priateľa Lua je to jasný prípad, ale pri samovraždách si človek nikdy nemôže byť istý. Odídem z večere, len čo budem môcť. Ak ma tam nenájdeš, počkaj na mňa v mojich izbách v hostinci U večnej blaženosti.“

Nosidlá klesli k zemi. Keď zostúpili na ulicu, sudca Ti s úžasom pozrel na budovu týčiacu sa pred ním. Dvanásť bielych mramorových schodov lemovaných bronzovými levmi v životnej veľkosti viedlo k vysokej dvojitej bráne, nalakovanej na žiarivočerveno a máratratne vyzdobenej lesklými mosadznými ornamentmi. Nad bránou visela obrovská pozlátená výveska s dvoma veľikánskymi čiernymi znakmi – Žeriaví hájik.

Nad ňou sa dvíhali dve poschodia obkolesené krytými balkónmi z vyrezávaného dreva tienenými zložitou mriežkou; všetko bolo pozlátené. Pozdĺž prehnutých okrajov strechy boli rozvešané obrovské lampióny z jemne maľovaného hodvábu.

Sudca Ti počul veľa o tom, ako sa na Rajskom ostrove